

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету
І. С. Бондаренко
05 вересня 2023 р.

ОРФОГРАФІЧНО-ПУНКТУАЦІЙНИЙ ПРАКТИКУМ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
денної (очної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньо-професійна програма: Середня освіта (Українська мова і література)

Укладач Бойко Лариса Петрівна, к. філол. н., доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української мови

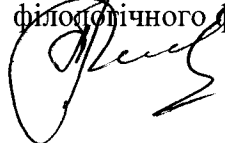
Протокол № 1 від "31" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри української мови

Р. О. Христіанінова

Ухвалено науково-методичною радою
філологічного факультету

Протокол № 1 від "05" вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
філологічного факультету

І. Л. Мацегора

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Р. О. Христіанінова

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 7	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 014 Середня освіта	Загальна кількість годин – 210	Семестр:	
Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (українська мова і література)		2-й	2-й
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література)	*Змістових модулів – 12	Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 25	56 год.	4
		Самостійна робота	
		154 год.	206
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Орфографічно-пунктуаційний практикум» є узагальнення й систематизація правописних знань з основних розділів української мови, набутих у шкільному курсі, формування орфографічної та пунктуаційної грамотності студентів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Орфографічно-пунктуаційний практикум» є:

- формування у студентів уявлення про український правопис як систему, що ґрунтується на ряді принципів;
- систематизація, поглиблення і закріплення знання студентів з орфографії та пунктуації української мови;
- вироблення вмінь і навичок визначати орфограми у словах та пунктограми в текстах і пояснювати їх;
- формування практичних навичок володіння орфографічними та пунктуаційними нормами сучасної української мови;
- формування чуття мови та правописної інтуїції;
- сприяння виробленню навичок грамотного письма;
- ознайомлення студентів із довідковими джерелами, до яких необхідно звертатися для постійного вдосконалення культури мови та мовлення;

- виховання культури усного та писемного мовлення студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані результати навчання та компетентності	Форми та методи навчання досягнення результатів навчання
ІК Здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі середньої освіти або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 2 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ЗК 4 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність). ЗК 5 Дотримання етичних норм. ЗК 6 Прийняття рішень на основі ціннісних світоглядних орієнтирів. ЗК 7 Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми й виробляти рішення. ЗК 8 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність). ЗК 10 Навички роботи з інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел, зокрема за допомогою цифрових технологій). ЗК 11 Критичне осмислення основних світоглядних теорій і принципів у навчанні та професійній діяльності. СК 1 Знання сучасних теоретичних основ предметної спеціалізації з української мови та літератури, додаткової предметної спеціальності (за вибором студента). СК 2 Уміння застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності. ПРН 1 Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, застосовує елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності. ПРН 3 Критично використовує світоглядні теорії в розв'язанні соціальних і професійних завдань. ПРН 5 Володіє навичками рефлексії, оцінювання й	Методи: Пояснювально-ілюстративний (навчальна лекція, бесіда, презентації) Метод проблемного викладення матеріалу (проблемна лекція, навчальна дискусія) Частково-пошуковий (робота з книгою, робота з фактичним матеріалом) Дослідницький (робота з фактичним матеріалом) Інтерактивні методи (case-метод, мозковий штурм) Практичні методи (вправи) Контрольні заходи: Підсумкові контрольні заходи: залік. Поточні контрольні заходи: контрольні роботи, виконання завдань в СЕЗН Moodle, індивідуальні практичні завдання, робота на практичних заняттях.

обдуманого вибору шляхів вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності. ПРН 8 Виявляє володіння навичками знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел, зокрема й за допомогою цифрових технологій. ПРН 18 Уміє аналізувати соціально та особистістю значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.	

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Орфографічно-пунктуаційний практикум» передбачає актуалізацію найважливішого матеріалу з дисципліни «Українська мова», що була опанована у шкільному обсязі, і забезпечує адаптацію до вивчення дисциплін «Сучасна українська літературна мова», «Вступ до мовознавства», «Шкільний курс української мови. Окремі теми цього курсу, зокрема «Правопис великої букви» та «Правопис прізвищ, географічних назв», засвідчують зв'язок з дисциплінами «Історія української літератури» та «Історія України»

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Українська графіка та орфографія

Тема 1. Графіка

Поняття про графічну систему української мови. Історичні засади формування графічної системи. Графіка сучасної української мови. Алфавіт. Система співвідношень між літерами алфавіту і звуками мови. Адаптивне співвідношення між буквами і звуками у звукосполученнях **дж, дз**; літерах **я, ю, є, ї**, літері **щ**. Уживання літер **г і ґ**.

Тема 2. Орфографія

Принципи української орфографії. Основні засади фонетичного принципу орфографії. Морфологічний принцип української орфографії. Сутність історичного принципу правопису. Сучасна орфографія: істоті зміни і доповнення. Види орфограм. Орфографічне правило. Історія українського правопису. Нова редакція українського правопису (2019 р.)

Змістовий модуль 2. Правопис голосних і приголосних звуків

Тема 3. Правопис голосних у ненаголошеній позиції

Наголошені й ненаголошені голосні та позначення їх на письмі. Правопис ненаголошеного **О**. Правопис ненаголошених **Е** та **И** (загальні правила). Ненаголошені **Е** та **И** в префіксах і суфіксах. Правопис **І** та **И** в основах українських та іншомовних слів. Літери **и, і** в коренях після шиплячих і **г, к, х**. Правопис **І** та **И** в префіксах і суфіксах.

Тема 4. Чергування голосних

Найдавніші чергування голосних в українській мові. Чергування **О-Е, Е-І** при словозміні та словотворенні. **О, Е**, що не переходять в **І**. Відхилення в чергуванні **О-І, Е-І**. Чергування **Е-О** після **Ж, Ч, Ш, Щ, ДЖ, Й**. Чергування голосних у дієслівних коренях. Чергування **О-А**. Чергування **О** та **Е** з нулем звука. Чергування **У-В**. Чергування **І-Й**. Чергування **З-ІЗ-ЗІ (ЗО)**.

Тема 5. Правопис дзвінких і глухих приголосних. Зміни приголосних при словотворенні та словозміні

Правопис дзвінких та глухих приголосних. Уподібнення дзвінких і глухих, шиплячих і свистячих приголосних і позначення його на письмі. Чергування приголосних **[г], [к], [х]** із **[ж], [ч], [ш]** та **[з'], [ц'], [с']**. Чергування в дієслівних формах при словозміні. Зміни приголосних при словотворенні перед суфіксами **-цьк-, -ськ-, -зьк-, -ск-, -шк-, -зк-, -ст-**. Зміни приголосних перед **-ськ(ий), -ств(о)**. Зміни приголосних перед **-щ(ий)** у вищому ступені прикметників (прислівників). Спрощення у групах приголосних. Подвоєння та подовження приголосних.

Змістовий модуль 3. Правопис значущих частин слова

Тема 6. Правопис префіксів в українській мові

Правопис префіксів *З-* (*-ІЗ, ЗІ-*), *БЕЗ-*, *РОЗ-*, *ЧЕРЕЗ-*. Правила використання префікса *С-* перед глухими приголосними. Правопис та вимова префіксів *ВІД-*, *НАД-*, *МІЖ-*, *ПІД-*, *ОБ-* при збігу приголосних. Написання префіксів *ПРЕ-*, *ПРИ-*, *ПРИ-*.

Тема 7. Правопис суфіксів в українській мові

Правопис іменникових суфіксів *-ИК, -НИК, -ІВНИК, -ІВ, -АЛЬ, -ЕН-, -ЕЦЬ, -ІСТЬ, -ТЕЛЬ, -ИН-, -ЕНН-, -ИНН-, -ИСЬК-, -ИЩ-*. Правила написання відіменних суфіксів *-ОВИЧ, (-ЬОВИЧ), -ІВНА, -ЇВНА*. Правопис прикметникових та діеприкметникових суфіксів *-Н-, -ЕН-, -ИЧН-, -ІЧН-, -ИН, -ЇН, -ИСТ-, -ЇСТ-, -ЕВ-, -ЄВ-, -ОВ-, -УВАТ-, -ОВАТ-, -ОВИТ-*. Правопис дієслівних суфіксів *-УВА- (-ЮВА-), -ОВА, -ОВУВА- (-ЬОВУВА-), -ІР-, -ІР-*.

Змістовий модуль 4. Правописна знакова система української мови

Тема 8. Вживання м'якого знака та апострофа

Тверді і м'які приголосні. Правопис буквосполучень *ЙО, БО*. Вживання м'якого знака. М'який знак після приголосних у кінці слова і складу. М'який знак у суфіксах *-СЬК-, -ЗЬК-, -ЦЬК-, -ЕНЬК-, -ОНЬК-, -ЕСЕНЬК-*. М'який знак у родовому відмінку множити іменників жіночого роду м'якої групи першої відміни. М'який знак у дієсловах дійсного та наказового способів. Винятки з правил вживання м'якого знака.

Правила вживання апострофа. Роздільність вимови *Я, Ю, Є, Ї* та попереднього твердого приголосного. Вживання апострофа після *Р*. Винятки із правил. Апостроф після *К*. Вживання апострофа після префіксів та першої частини складних слів, що закінчуються на твердий приголосний.

Тема 9. Правила переносу слів з рядка в рядок

Орфографічні правила переносу. Поділ слів на склади при переносі. Сполучення букв *ДЖ, ДЗ*, сполучення букв *ЙО, БО* при переносі. Апостроф, м'який знак, *Й* при переносі. Перенос при збігу однакових приголосних. Префікси при переносі слів. Правила переносу складних слів. Переніс в абрєвіатурах.

Технічні правила переносу. Правила переносу прізвищ та ініціалів. Правила переносу скорочених назв мір. Граматичні закінчення, з'єднані з цифрами дефісом. Правила переносу розділових знаків (крім тире), дужок, лапок.

Змістовий модуль 5. Правопис складних слів різних частин мови

Тема 10. Правопис складних слів іменних частин мови

Загальні правила правопису складних слів (із сполучними голосними та без них). Правопис складних іменників. Правопис прикладок. Правопис складних прикметників. Правопис складних числівників і займенників.

Тема 11. Правопис складних прислівників та службових частин мови

Правопис складних прислівників. Правопис складних прийменників, сполучників і часток. Правопис вигуків і звуконаслідувальних слів. Правопис складноскорочених слів і графічних скорочень.

Змістовий модуль 6. Правопис власних назв

Тема 12. Вживання великої літери

Правила вживання великої літери. Велика літера на початку речення, при звертаннях і в ремарках, у рубриках. Велика літера після двокрапки, трикрапки, на початку цитати тощо. Велика літера у власних назвах. Велика літера у складноскорочених назвах. Графічні скорочення. Велика літера в абрєвіатурах.

Тема 13. Правопис і відмінювання власних назв

Відмінювання й правопис українських прізвищ. Відмінювання імен. Фонетичні правила правопису слов'янських прізвищ. Неслов'янські прізвища. Правопис прізвищ з

прикметниковими закінченнями. Правила вживання апострофа в прізвищах. Правопис складних і складених особових імен та прізвищ і похідних від них прикметників. Правопис українських географічних назв. Правопис географічних назв слов'янських та інших країн. Правопис географічних назв з прикметниковими закінченнями. Відмінювання географічних назв. Правопис прикметникових форм від географічних назв. Правопис складних і складених географічних назв.

Змістовий модуль 7. Граматико-орфографічні норми української мови

Тема 14. Правопис закінчень слів відмінюваних частин мови

Особливості відмінювання та правопису відмінкових закінчень іменників I відміни. Правопис відмінкових закінчень іменників II відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини. Правопис іменників III і IV відмін. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Особливості правопису відмінкових закінчень прикметників м'якої та твердої груп.

Відмінювання і правопис кількісних і порядкових числівників. Зв'язок числівників з іменниками. Особливості відмінювання і правопису займенників.

Тема 15. Правопис особових закінчень дієслів

Творення особових форм дієслів теперішнього та майбутнього часу і наказового способу. Особливості дієвідмінювання дієслів. Правопис особових закінчень дієслів.

Змістовий модуль 8. Орфографічні норми транслітерації слів іншомовного походження

Тема 16. Правопис слів іншомовного походження

Приголосні звуки і букви на позначення приголосних. Передавання голосних та приголосних звуків у словах іншомовного походження засобами української графіки. Передавання дифтонгів. Буквсполучення th у словах грецького походження. Букви w, th у словах англійського походження. Буквсполучення ll та ill у словах французького походження. Звук [j]. Кінцеві буквсполучення -dr, -tr. Неподвоєні й подвоєні приголосні у словах іншомовного походження. Голосні звуки і букви на позначення голосних. Правило "дев'ятки" у словах іншомовного походження.

Тема 17. М'який знак й апостроф у словах іншомовного походження

М'який знак у словах іншомовного походження після приголосних д, т, з, с, л, н. М'який знак перед я, ю, є, ї, йо. М'який знак після л перед приголосним та в кінці деяких слів за традицією або відповідно до вимови. Апостроф у словах іншомовного походження та похідних перед я, ю, є, ї, які позначають сполучення звука [j] з наступним голосним. Апостроф після кінцевого приголосного у префіксах. Відмінювання слів іншомовного походження.

Змістовий модуль 9. Основи синтаксису та пунктуації

Тема 18. Загальні відомості про речення

Речення та його інтонаційне оформлення. Складові речення. Граматична основа речення. Функції речення. Сурядний і підрядний зв'язок у реченнях. Поширені і непоширені речення. Прямий порядок слів у реченні. Зворотній порядок слів у реченні. Речення розповідні. Речення питальні. Речення спонукальні.

Тема 19. Загальні відомості про розділові знаки

Поняття про пунктуацію. Розділові знаки в кінці речення. Принципи української пунктуації. Типи розділових знаків. Особливості пунктуації в текстах різного призначення.

Змістовий модуль 10. Поняття про просте речення та розділові знаки в ньому

Тема 20. Розділові знаки у простому неускладненому реченні

Поняття про просте речення. Головні та другорядні члени речення. Тире в простому реченні. Тире між підметом і присудком. Неповні речення. Тире на місці пропущеного члена. Нечленовані речення. Розділові знаки при стверджувальних та заперечних нечленованих реченнях. Порівняльні звороти в простому реченні та розділові знаки при них.

Тема 21. Просте ускладнене речення. Розділові знаки в реченнях з однорідними членами

Поняття про однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення. Однорідні й неоднорідні означення. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення та розділові знаки при них.

Тема 22. Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами

Поняття про відокремлені члени речення. Відокремлені та невідокремлені означення. Відокремлення узгоджених означень. Відокремлення неузгоджених означень. Відокремлення прикладок. Розділові знаки при відокремлених прикладках. Відокремлення обставин і додатків. Відокремлені уточнювальні члени речення. Пунктуація в реченнях зі словами на зразок **як, мов, немов, наче, неначе, ніби, нібито** і под.

Тема 23. Синтаксично ізольовані частини речення та розділові знаки при них

Поняття про вставні слова, словосполучення і речення. Граматична пов'язаність вставних слів, словосполучень і речень з іншими словами в реченні. Поділ вставних компонентів за значенням. Розділові знаки при вставних словах, словосполученнях і реченнях.

Поняття про вставлені компоненти. Вимова вставлених слів, словосполучень і речень в усній комунікації. Розділові знаки при них. Кома при вставлених словах, словосполученнях і реченнях. Тире при вставлених словах, словосполученнях і реченнях. Дужки для вставлених слів, словосполучень і речень. Звертання, способи його вираження. Розділові знаки при звертанні. Вигуки та слова речення і розділові знаки при них.

Змістовий модуль 11. Розділові знаки у складному реченні

Тема 24. Розділові знаки у складносурядних реченнях

Загальна характеристика складносурядного речення. Сурядні сполучники (єднальні, протиставні, розділові) у складносурядному реченні. Кома у складносурядному реченні. Тире між частинами складносурядних речень. Крапка з комою у складносурядному реченні.

Тема 25. Розділові знаки у складнопідрядних реченнях

Загальна характеристика складнопідрядного речення. Складнопідрядні речення з підрядним означальним. Складнопідрядні речення з підрядним з'ясувальним. Складнопідрядні речення з підрядним обставинним. Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Підрядні сполучники та вказівні слова у складнопідрядному реченні. Місце підрядної частини у складнопідрядному реченні. Розділові знаки у складнопідрядному реченні.

Тема 26. Розділові знаки у складному безсполучниковому та у складному багатокomпонентному реченні

Загальна характеристика складних безсполучникових речень. Кома і крапка з комою у складному безсполучниковому реченні. Крапка з комою у складному безсполучниковому реченні. Двокрапка у складному безсполучниковому реченні. Тире у складному безсполучниковому реченні. Розділові знаки у складних синтаксичних конструкціях.

Змістовий модуль 12. Розділові знаки при прямій мові та цитатах

Тема 27. Пряма мова. Діалог. Цитати

Пунктуаційно-орфографічні вимоги до оформлення прямої мови. Основні форми передавання чужої мови: пряма та непряма мова. Конструкції з прямою мовою. Двокрапка перед словами автора. Лапки при передаванні прямої мови. Крапка, знак питання, знак оклику при прямій мові. Три крапки, кома і тире при прямій мові. Двокрапка і тире перед словами автора. Передавання прямої мови непрямою. Діалог. Вимоги до оформлення діалогу. Цитата. Розділові знаки при цитатах.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години		Самостійна робота, год.		Система накопичення балів	
		Практ. зан-тя, год.		о/д ф.	з/дист. Ф.	Практ. зав-ня, к-сть балів	Усього балів
		о/д ф.	з/дист. Ф.				
1		3		4		5	6
1	15	4	2	11	15	4	4
2	15	6	-	9	16	7	7
3	15	2	-	13	15	3	3
4	15	4	-	11	15	4	4
5	15	6	-	9	20	5	5
6	15	6	-	9	16	7	7
7	15	4	-	11	18	4	4
8	15	2	-	13	16	3	3
9	15	2	-	13	15	3	3
10	15	8	2	7	25	9	9
11	15	8	-	7	20	7	7
12	15	4	-	11	15	4	4
Усього за ЗМ	180	56	4	124	176	60	60
Підсумковий семестр. контроль залік	30			30	30		40
Загалом	210			154	206		100

5. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/д ф.
1	Графіка	2	2
	Орфографія	2	
2	Правопис голосних у ненаголошеній позиції. Чергування голосних	2	
	Правопис дзвінків і глухих приголосних. Зміни приголосних при словотворенні та словозміні	4	
3	Правопис префіксів в українській мові Правопис суфіксів в українській мові	2	-
4	Вживання м'якого знака та апострофа	2	-
	Правила переносу слів з рядка в рядок	2	-
5	Правопис складних слів іменних частин мови	4	-
	Правопис складних прислівників та службових частин мови	2	-
6	Вживання великої літери	2	-
	Правопис і відмінювання власних назв	4	-
7	Правопис закінчень слів відмінюваних частин мови	2	-
	Правопис особових закінчень дієслів	2	-
8	Правопис слів іншомовного походження	2	-
	М'який знак й апостроф у словах іншомовного походження		-

9	Загальні відомості про речення Загальні відомості про розділові знаки	2	-
10	Розділові знаки у простому неускладненому реченні	2	-
	Просте ускладнене речення. Розділові знаки в реченнях з однорідними членами	2	-
	Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами	2	2
	Синтаксично ізольовані частини речення та розділові знаки при них	2	-
11	Розділові знаки у складносурядних реченнях	2	-
	Розділові знаки у складнопідрядних реченнях	2	-
	Розділові знаки у складному безсполучниковому та у складному багатокomпонентному реченні	4	-
12	Пряма мова. Діалог. Цитати	4	
Разом		56	4

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання практичних завдань під час практичних занять	1. У поданих словах назвати орфограми. Сформулювати правила їх правопису. Записати ці слова алфавітному порядку з урахуванням внутрішнього алфавіту. 2. У наведеному контексті з'ясувати правопис слів на основі фонетичного, морфологічного, традиційного й смислорозрізняючого принципів.	За одне завдання студент може отримати максимально 1 бал. 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 0, 5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано	2
	Тестування	Тест до Змістового модуля 1 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			4
2	Виконання практичних завдань під час практичних занять	1. У поданих контекстах знайти слова, у яких спостерігається чергування голосних фонем. Навести усі словоформи та похідні від них, де можуть відбуватися ці чергування. 2. До поданих слів дібрати спільнокореневі слова чи словоформи з усіма можливими чергуванням приголосних звуків. 3. Від поданих іменників утворити прикметники. З'ясувати, у яких словах відбулося спрощення приголосних. Окремо виписати слова, у яких спрощення не відбулося. 4. Пояснити випадки подвоєння й подовження приголосних у поданих словах.	За одне завдання студент може отримати максимально 1 бал. 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 0, 5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано	4
	Тестування	Тест до Змістового модуля 2 розміщений у Moodle за покликанням (12 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	3

Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			7
3	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Перекласти слова українською мовою. Виділити префікси, зіставити вимову і правопис префіксів у російській і українській мовах.	За завдання студент може отримати максимально 1 бал. 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 0, 5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано.	1
	Тестування	Тест до Змістового модуля 3 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			3
4	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Словниковий диктант «Уживання м'якого знака та апострофа»	Словниковий диктант оцінюється максимум в 2 бали. 2 бали отримує студент, який правильно написав 100-80% слів; 1 бал отримує студент, якщо правильно написав 70-50% слів; 0, 5 бала отримує студент, якщо правильно написав 40-20% слів	2
	Тестування	Тест до Змістового модуля 4 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			4

5	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Словниковий диктант «Правопис складних слів»	Словниковий диктант оцінюється максимум в 2 бали. 2 бали отримує студент, який правильно написав 100-80% слів; 1 бал отримує студент, якщо правильно написав 70-50% слів; 0, 5 бала отримує студент, якщо правильно написав 40-20% слів	2
	Тестування	Тест до Змістового модуля 5 розміщений у Moodle за покликанням (16 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	4
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			6
6	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Словниковий диктант «Вживання великої літери»	Словниковий диктант оцінюється максимум в 3 бали. 3 бали отримує студент, який правильно написав усі слова; 2 бали отримує студент, якщо правильно написав 90-70% слів; 1, 5 бала отримує студент, якщо правильно написав 60-50% слів 1 бал отримує студент, якщо правильно написав 40-30% слів 0, 5 бала отримує студент, якщо правильно написав 20-10% слів	3
	Тестування	Тест до Змістового модуля 6 розміщений у Moodle за посиланнями (18 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 17 бала	3
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			6
7	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Пояснювальний диктант « Правопис відмінкових та особових закінчень»	Відповідь оцінюється максимум в 2 бали. 2 бали отримує студент, який правильно прокоментував написання закінчень в усіх	2

			словах; 1 бал отримує студент, якщо правильно прокоментував написання закінчень 70-50% слів; 0, 5 бала отримує студент, якщо правильно прокоментував написання закінчень 40-20% слів	
	Тестування	Тест до Змістового модуля 7 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	2			4
8	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Відредагувати подані словосполучення	За завдання студент може отримати максимально 1 бал. 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 0, 5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано.	1
	Тестування	Тест до Змістового модуля 8 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			3
9	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Поставити в реченнях розділові знаки, пояснити, якими принципами при цьому слід керуватися.	За завдання студент може отримати максимально 1 бал. 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 0, 5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано.	1

	Тестування	Тест до Змістового модуля 9 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	2
Усього за ЗМ 9 контр. заходів	2			3
10	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Текстуальний диктант	За диктант максимально можна отримати 5 балів 5 балів – жодної помилки; 4 бали – 1-2 пунктуаційні та 1 орфографічна; 3 бали – 3 пунктуаційні і 1 орфографічна; 2 бали – 4 пунктуаційні та 2 орфографічні; 1 бал – 5 пунктуаційних і 2 орфографічні; 0 балів – 5 і більше пунктуаційних і 3 і більше орфографічні	5
	Тестування	Тест до Змістового модуля 10 розміщений у Moodle за покликанням (16 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	4
Усього за ЗМ 10 контр. заходів	2			9
11	Виконання практичних завдань під час практичних занять	1. Написати мінівір на тему "Мої життєві пріоритети", використавши різні типи складнопідрядних речень. 2. Дібрати з художньої літератури речення, які б ілюстрували кожен випадок вживання тире в складному безсполучниковому реченні (з одного твору, зазначивши сторінку), по 2 речення на кожен випадок. Кожен приклад пояснити правилом	За одне завдання студент може отримати максимально 2 бали. 2 бали отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0,5 бала отримує студент, якщо завдання виконано на 40-20%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано	4

	Тестування	Тест до Змістового модуля 11 розміщений у Moodle за посиланнями (12 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 25 бала	3
Усього за ЗМ 11 контр. заходів	3			7
12	Виконання практичних завдань під час практичних занять	Скласти (або виписати з художньої літератури) по два речення, у яких: 1) слова автора стоять перед прямою мовою; 2) слова автора стоять у середині прямої мови; 3) слова автора стоять після прямої мови; 4) пряма мова стоїть усередині слів автора.	За завдання студент може отримати максимально 2 бали. 2 бали отримує студент, якщо завдання виконано без жодної помилки; 1 бал отримує студент, якщо завдання виконано на 50%; 0, 5 балів отримує студент, якщо завдання виконано на 40-20%; 0 балів отримує студент, якщо завдання не виконано.	2
	Тестування	Тест до Змістового модуля 12 розміщений у Moodle за покликанням (8 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 0, 5 бала	2
Усього за ЗМ 12 контр. заходів	2			4
Усього за змістові модулі контр. заходів	25			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік Залік 3	Практичне завдання	Написання диктанту з його орфографічно-пунктуаційним аналізом (5 балів за диктант і 5 балів за проведення аналізу)	Критерії оцінювання диктанту: 5 балів – жодної помилки; 4 бали – 1-2 пунктуаційні та	10

			1 орфографічна; 3 бали – 3 пунктуаційні і 1 орфографічна; 2 бали – 4 пунктуаційні та 2 орфографічні; 1 бал – 5 пунктуаційних і 2 орфографічні; 0 балів – 5 і більше пунктуаційних і 3 і більше орфографічні. Критерії оцінювання орфографічно-пунктуаційного аналізу диктанту: 5 балів, якщо виділені та пояснені всі орфограми та пунктограми; 4 бали, якщо пропущено 1 орфограму і 1 пунктограму або неправильно пояснено; 3 бали, якщо пропущено або неправильно пояснено 1 орфограму і 2 пунктограми; 2 бали, якщо пропущено або неправильно пояснено 2 орфограми і 2 пунктограми; 1 бал, якщо пропущено або неправильно пояснено 2 орфограми і 3 пунктограми	
	Тестування	Підсумковий тест розміщений у Moodle за покликанням (30 тестових завдань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6891	Кожне тестове питання оцінюється в 1 бал	30
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна

1. Блажко М., Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції українського правопису. Київ : Грамота, 2020, 224 с.
2. Наконечна Л. Б. Сучасна українська мова: Фонетика. Орфоепія. Морфологія. Графіка. Орфографія : посібник. Видання 2-е, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 108 с.
3. Українська мова без помилок. Говоримо і пишемо правильно. Сучасний довідник з урахуванням останніх змін у правописі і мовленні /укл. О. М. Журенко. Харків : Книжковий клуб : «Клуб Сімейного Дозвілля, 2015. 512 с.
4. Український правопис / худож.-оформлювач О. А. Гугалова-Мешкова. Харків : Фоліо, 2021. 348 с.
5. Хомич Т. Л. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, Фонологія, Фономорфологія, Орфоепія, Графіка, Орфографія : першокурснику на допомогу. Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 116 с.

Додаткова

1. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 251 с.
2. Головащук С. І. Орфографічний словник складних слів української мови. Київ : Наукова думка, 2008. 288 с.
3. Головащук С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання / за ред. В. М. Русанівського. Київ : Наукова думка, 1989. 832 с.
4. Головащук С. І. Українське літературне слововживання : словник-довідник. Київ : Вища школа, 1995. 320 с.
5. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера? Словник-довідник. Київ : Наукова думка, 2004. 204 с.
6. Лаврінець О. Я., Симонова К. С., Ярошевич І. А. Читай і знай! – 2: Довідник-практикум з фонетики, орфоепії, орфографії, лексикології, фразеології сучасної української мови. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 189 с.
7. Лозова Н. Є., Фридрак В. Б. Дзвона чи дзвону? або -а(-я) чи -у(-ю) в родовому відмінку: словник-довідник. Київ : Наук. думка, 2007. 168 с.
8. Козачук Г. О. Українська мова. Практикум. : навч. посібник. 2-ге вид. переробл. і доповн. Київ : Вища школа, 2008. 414 с.
9. Німчук В. В. Проблеми українського правопису ХХ – початку ХХІ ст. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2002. 116 с.
10. Німчук В. В. Про графіку та правопис як елементи етнічної культури: історія г. Мовознавство. 1990. № 6; 1991. № 3.
11. Орфоепічний словник української мови : у 2 т. / уклад. : М. М.Пещак та ін. Київ : Довіра, 2001. Т. 1. 955 с.
12. Орфографічний словник української мови / уклад. : С. І. Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О.Тараненко. Київ : Довіра, 1994. 864 с.
13. Паночко М. Словник-довідник слів з літерою г. Львів : Кальварія, 1998. 46 с.
14. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничука. Вид-ня друге, випр. і доповн. Київ : Головна ред. укр. рад. енцикл., 1985. 968 с.
15. Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. Київ : Довіра, 2000. 1018 с.
16. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. Київ : Вища школа, 1981. 96 с.

17. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів : Свічадо, 2009. 120 с.
18. Хом'як І. Навчаймо орфографії у зв'язку з фонетикою та орфоепією. *Урок української*. 2001. №1. С. 34–36
19. Хом'як І. Навчання орфографії у зв'язку зі словотвором. *Урок української*. 2002. №7. С.38–40.
20. Шевчук С. В. Разом, окремо, через дефіс: словник-довідник. Київ : Видавництво А.С.К., 2003. 416 с.
21. Яворська С. Орфографічний розбір як вправа. *Дивослово*. №4. 1997. С. 18–19.

Інформаційні ресурси

1. Громик Ю. В. Український правопис : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 140 с. URL: <http://ea.donntu.edu.ua/bitstream.pdf>
2. Козачук Г. О. Українська мова : практикум : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Вища школа, 2008. 414 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/418678.pdf
3. Німчук В. В., Пуряєва Н. В. Історія українського правопису XVI–XX століття : Хрестоматія. URL: <file:///D:/TEMPS/.pdf>
4. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>
5. Шевелева Л. А. Український правопис у таблицях: правила, винятки, приклади, коментарі / за ред. проф. А. О. Свашенко. Харків : Світ дитинства, 2000. 64 с.: URL: <http://194.44.152.155/elib/local/r49.pdf>
6. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови : посібник. Київ : Освіта, 2012, 270 с. URL: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>
7. Ющук П. І. Українська мова : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ : Либідь, 2004. 640 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk661731.pdf>